

**Nader onderzoek beschermde soorten
Klaarwaterweg 12A, Nijkerkerveen**

**Nader onderzoek beschermde soorten
Klaarwaterweg 12A, Nijkerkerveen**

Colofon

Titel : Nader onderzoek beschermde soorten Klarwaterweg 12A, Nijkerker-
veen

Projectnummer: .. : 14544

Opdrachtgever ... : Dhr. Hans Stronkhorst
Vrouwenpolder 12
3825 LM AMERSFOORT

Datum : 15 september 2014
Status rapport ... : eindrapport / definitief
Bestand : 14544-eindrapl.wpd

Opdrachtnemer .. : De Groene Ruimte BV
Postbus 400
6700 AK Wageningen
tel. 0317-423969
dgr@dgr.nl www.dgr.nl

Handtekening voor akkoord directie,
Naam : ir. P.A.F.M. Reijbroek
Handtekening: ... :

Auteursrecht : De auteursrechten van dit rapport rusten bij zowel opdrachtgever als
opdrachtnemer, tenzij schriftelijk anders is/wordt overeengekomen.
Alleen degenen bij wie het auteursrecht rust zijn gerechtigd het rapport
voor eigen gebruik te vermenigvuldigen, te verspreiden of toe te passen,
alsook om het ter informatie aan derden openbaar te maken tegen
onderling (= zij bij wie het auteursrecht rust) overeengekomen voor-
waarden (kosten, citeren, gebruiken, wijzigen etc).

Aansprakelijkheid . : Raadpleging van en eventuele verdere handelingen met/op basis van het
door De Groene Ruimte BV geleverde product vallen buiten elke ver-
antwoordelijkheid van opdrachtgever en/of De Groene Ruimte BV.

INHOUD

1. INLEIDING 3

2. WERKWIJZE 5

3. RESULTATEN 7

4. ANALYSE 9

5. CONCLUSIES EN ADVIEZEN 11

BRONNEN 13

Bijlagen

Bijlage I. Resultaten per veldbezoek

Ligging plangebied in zijn omgeving (bron: Google Earth)

Begrenzing plangebied met nummering van de opstallen zoals gebruikt in de tekst

I. INLEIDING

In opdracht van dhr. Hans Stronkhorst te Amersfoort heeft De Groene Ruimte BV in het voorjaar van 2014 een ecologische quickscan ingevolge de Flora- en faunawet (FF-wet) uitgevoerd voor het plangebied aan de Klarwaterweg 12A te Nijkerkerveen.

Het plangebied betreft een agrarisch perceel met bebouwing van diverse schuren, verhardingen en enkele groenvoorzieningen. Een uitgebreide beschrijving van het plangebied is opgenomen in de rapportage van de quickscan (De Groene Ruimte, 2014).

De ingreep betreft de herinrichting van het plangebied. Daarbij worden alle schuren en verhardingen geamoveerd (het woonhuis met nr. 12 blijft behouden), waarna op deze locatie twee nieuwe woningen worden gerealiseerd. De ingreep is in het kader van de FF-wet aan te duiden als een 'ruimtelijke inrichting of ontwikkeling'.

Uit de quickscan kwam naar voren dat nader onderzoek nodig was naar het gebruik van het plangebied door de streng beschermde¹⁾ soorten vleermuizen en Huismus. Om uitsluitsel te krijgen over de aanwezigheid en het gebruik van verblijfplaatsen is in het (late) voorjaar en de zomer van 2014 een gericht nader onderzoek uitgevoerd.

In deze rapportage wordt verslag gedaan van dit nader onderzoek. Na een toelichting op de werkwijze worden de resultaten beschreven en geanalyseerd, gevolgd door de conclusies en aanbevelingen inzake de betekenis van de FF-wet voor deze ingreep.

¹⁾ Met streng beschermde soorten wordt bedoeld: soorten die zijn vermeld op tabel 2 en tabel 3 van de AmvB art. 75 FF-wet.

2. WERKWIJZE

In het plangebied is gericht nader onderzoek uitgevoerd naar de volgende soorten(groepen):

- Huismus;
- vleermuizen.

Er hebben zeven²⁾ veldbezoeken plaatsgevonden. De veldbezoeken zijn uitgevoerd door ervaren ecologen³⁾ van De Groene Ruimte.

Veldbezoeken

Datum en tijd	Zon op/onder	Temp.	Bewolking en neerslag	
27-05-2014 van 21.15u tot 23.15u	21.47u	14 °C	geheel bewolkt, lichte regen maar later droog, weinig wind	Hm + vlm
16-06-2014 van 05.15u tot 06.30u	05.18u	13 °C	bewolkt, droog, nagenoeg windstil	Hm
19-06-2014 van 21.45u tot 23.30u	22.06u	15 °C	bewolkt (na wat regenspetters), wind l Bft	vlm
23-06-2014 van 06.35u tot 08.35u	05.19u	10 °C	half bewolkt	Hm
30-06-2014 van 06.00u tot 07.00u	05.21u	13 °C	zwaar bewolkt, vrijwel windstil	Hm
21-08-2014 van 20.50u tot 22.55	20.53u	15 °C	vrij zwaar bewolkt, geen wind	vlm
08-09-2014 van 20.25u tot 22.11u	20.12u	15 °C	half bewolkt, geen wind	vlm

Tijdens de veldbezoeken zijn met name de schuren onderzocht, waar tijdens de quickscan mogelijkheden voor beschermde soorten werden aangetroffen. De nadruk lag op schuur 6, omdat daar als in de quickscan daadwerkelijk Huismussen zijn aangetroffen.

Huisemus

Het gericht nader onderzoek is uitgevoerd door middel van zicht- en geluidwaarnemingen tijdens een avondbezoek (een uur voor zonsondergang tot ca. een uur na zonsondergang) en drie ochtendbezoeken (van ca. een half uur na zonsopkomst tot ca. anderhalf à twee uur na zonsopkomst) is gelet op activiteiten van Huismussen, met name roepende mannetjes.

Vleermuizen

Vleermuizen zijn tijdens vier veldbezoeken met behulp van een batdetector (Pettersson D240x) en op zicht geïnventariseerd. Er was apparatuur (Roland Edirol R-09HR) beschikbaar om, indien noodzakelijk, geluidsopnamen van de batdetector te maken en te analyseren in Batsound. Tijdens de in- en uitvliegtijden is gelet op zwermende en in- of uitvliegende vleermuizen in de bebouwing in het plangebied. Ook zijn foeragerende of passerende vleermuizen geïnventariseerd. De functie van het plangebied en de groenelementen is genoteerd.

²⁾ Tijdens één veldbezoek in het onderzoek naar Huismus en vleermuizen gecombineerd.

³⁾ ir. R. Noordhuis en ir. P.A.F.M. Reijbroek

Overige soorten

Naast genoemde soorten zijn ook waarnemingen van andere (beschermde) soorten vastgelegd en in de verwerking meegenomen.

3. RESULTATEN

Het plangebied wordt gebruikt als broedgebied door Huismussen. Er zijn twee vaste verblijfplaatsen van Gewone dwergvleermuizen aanwezig en het gebied wordt gebruikt als jachtgebied door Ruige dwergvleermuis, Laatvlieger en Gewone grootoorvleermuis. Ook zijn Konijnen en diverse vogelsoorten waargenomen

De waarnemingen per veldbezoek zijn opgenomen in bijlage I.
De resultaten zijn hieronder -per soort of soortengroep- samengevat.

Huismus

Er zijn uitsluitend nesten/verblijfplaatsen van Huismus aangetroffen in schuur 6, de nog in gebruik zijnde kalverschuur. Verspreid over de hele lengte zijn tientallen (naar schatting 30) paren actief in de schuur, vermoedelijk tussen dak en dakbeschot. De mussen hebben toegang tot de schuur via de open nok.

De mussen maken gebruik van het voer voor de kalveren, met name via de 'achterste' deur/luchtopening.

De bosschage ten noordoosten van de schuur wordt intensief als kwetterplek gebruikt, waarbij soms vele tientallen (mogelijk meer dan 100) Huismussen aanwezig zijn. Ook ander groen op de planlocatie wordt als kwetterplek gebruikt.

Vleermuizen

Er zijn twee vaste verblijfplaatsen van Gewone dwergvleermuis vastgesteld.

- Er is een vaste verblijfplaats vastgesteld in de nog in gebruik zijnde kalverschuur (schuur 6), in het zuidelijk deel, met een vermoedelijke ingang via de open stootvoegen van de lengtemuur (zuidwestgevel). Deze verblijfplaats wordt het hele jaar door gebruikt. Er zijn één of enkele dieren aanwezig.
- In de schuur, waaraan de garage is gebouwd (schuur 4), is een verblijfplaats aanwezig, waarbij het 'open' deel (ontbrekend stukje muur of deur) op de '1e verdieping' als toegang wordt gebruikt. Het betreft hier een zomerverblijfplaats, die niet in de winter wordt gebruikt.

Er zijn vier overige soorten vleermuizen vastgesteld in het plangebied.

Laatvlieger, Ruige dwergvleermuis en Gewone grootoorvleermuis gebruiken het plangebied om er te jagen. Er zijn geen verblijfplaatsen van deze soorten vastgesteld in het plangebied. Deze zijn wel aanwezig in de omgeving. Zo wordt een verblijfplaats van de Laatvlieger vermoed in het woonhuis, direct ten zuiden van het plangebied.

Er is eenmaal een Rosse vleermuis waargenomen boven het plangebied. Deze had geen binding met het plangebied.

In het plangebied zijn geen aanwijzingen voor vliegroutes van vleermuissoorten aangetroffen

Andere soorten

Op 21 augustus zijn in het plangebied twee Kerkuilen waargenomen. Deze kwamen van buiten het plangebied, maar waren aan het jagen in het plangebied. Op 8 september werd ten zuiden van het plangebied een Steenuil gehoord. Geen van de uilen heeft een verblijfplaats in het plangebied.

In de groene elementen op en rond het plangebied zijn Konijnen actief.

In de groene elementen op het plangebied broeden o.a. Merels. Ook zijn Kwikstaarten, Koolmezen en duiven in het plangebied waargenomen. In schuur 6 broeden Spreeuwen.

Ook zijn veel andere soorten waargenomen; deze hebben momenteel geen verblijfplaatsen in het plangebied.

4. ANALYSE

Er zijn naar schatting ca. 30 nesten van Huismussen aanwezig in schuur 6. De nesten worden gebruikt voor meerdere legsels per seizoen. Door het slopen van de schuur worden deze vaste verblijfplaatsen vernietigd. Aangezien vaste verblijfplaatsen van Huismus wettelijk beschermd zijn wordt hierdoor de FF-wet overtreden.

Het groen op de planlocatie, met name de houtsingel ten noordoosten van schuur 6, wordt door Huismussen intensief gebruikt als kwetterplek. De intensiteit van het gebruik in combinatie met de nesten in schuur 6 maakt, dat de houtsingel moet worden gezien als een essentieel onderdeel van het leefgebied van de Huismussen, en daarmee als een vaste verblijfplaats.

Van de vijf waargenomen vleermuissoorten heeft alleen Gewone dwergvleermuis vaste verblijfplaatsen in het plangebied. Het betreft een jaarrond gebruikte verblijfplaats (zomer- en winterverblijfplaats, alsook paarplaats) in de spouwruimte van schuur 6 en een zomerverblijfplaats en paarplaats in schuur 4. Door het slopen van de schuren worden deze vaste verblijfplaatsen vernietigd. Aangezien vaste verblijfplaatsen van alle vleermuissoorten wettelijk beschermd zijn wordt hierdoor de FF-wet overtreden.

Laatvlieger, Ruige dwergvleermuis en Gewone grootoorvleermuis gebruiken het plangebied om te jagen maar het plangebied heeft geen essentiële betekenis; door de ingreep vindt geen verstoring plaats van (vaste verblijfplaatsen van) deze soorten.

Rosse vleermuis heeft geen binding met het plangebied; de ingreep leidt niet tot verstoring van deze soort.

Er zijn geen vliegroutes van vleermuizen aangetroffen.

Kerkuil en Steenuil zijn aangetroffen in of nabij het plangebied, maar deze hebben geen verblijf in het plangebied. Ook vormt het plangebied geen essentieel onderdeel van het leefgebied van deze uilen en zal de ingreep niet tot verstoring leiden.

In het plangebied kunnen broedgevallen van onder andere Merels ontstaan. Broedgevallen zijn streng beschermd middels de FF-wet. Bij de ingreep dient hiermee rekening gehouden te worden.

De aanwezige Konijnen hebben geen bijzondere beschermingsstatus maar in het kader van de wettelijke zorgplicht dient er bij het ontmantelen van het plangebied rekening mee gehouden te worden.

5. CONCLUSIES EN ADVIEZEN

Conclusies

- Door de ingreep vindt verstoring plaats van naar schatting 30 nesten (vaste verblijfplaatsen) van Huismus; voor het verstoren van deze nesten is een ontheffing ingevolge de FF-wet is dus nodig.
- De bosschages ten noorden van schuur 6 zijn belangrijk als kwetterplek van de Huismus en moeten gezien worden als een vaste verblijfplaats; voor het verstoren daarvan is een ontheffing ingevolge de FF-wet nodig.
- Er zijn twee vaste verblijfplaatsen van Gewone dwergvleermuis aanwezig op de planlocatie (schuur 4 en schuur 6); voor het verstoren daarvan is een ontheffing ingevolge de FF-wet nodig.
- Afhankelijk van het seizoen waarin de ingreep plaatsvindt kunnen broedgevallen van vogels aanwezig zijn. broedgevallen zijn streng beschermde en mogen niet verstoord worden. Een ontheffing wordt niet verleend bij 'ruimtelijke ontwikkelingen'.

Adviezen

- Alvorens versturende activiteiten op de streng beschermde soorten (Huisumus en Gewone dwergvleermuis) plaatsvinden, wordt een ontheffing ingevolge de FF-wet aangevraagd en verkregen, via de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) van het ministerie van EZ⁴⁾. In de ontheffingsaanvraag (het activiteitenplan) wordt aangegeven op welke wijze de streng beschermde natuurwaarden worden gemitigeerd en gecompenseerd, opdat zowel tijdens als na de ingreep de functionaliteit inzake de streng beschermde natuurwaarden is gewaarborgd.
- Indien de werkzaamheden plaatsvinden in de periode dat zich broedgevallen (van bijvoorbeeld Merel) kunnen voordoen, dan wordt zo kort mogelijk tevoren door een deskundige een broedvogelcheck uitgevoerd. Een andere optie is, dat wordt voorkómen dat zich broedgevallen ontwikkelen door de mogelijke broedplaatsen te verwijderen in een periode dat geen broedgevallen aanwezig zijn (december-januari); dit geldt niet voor jaarrond beschermde nesten, zoals die van Huismus-sen!
- Het ontmantelen van de groene elementen, zoals de houtsingels, gebeurt kleinschalig en vanaf één zijde, zodat de aanwezige kleine fauna, waaronder Konijnen, een veilig heenkomen kan vinden.
- Geadviseerd wordt om een ecologisch werkprotocol op te (laten) stellen, gekoppeld aan het bij de ontheffingaanvraag behorend activiteitenplan. In het ecologisch werkprotocol is op uitvoeringsniveau aangegeven op welke wijze met de aanwezige -al dan niet beschermde- planten en dieren wordt omgegaan tijdens de ingreep.

⁴⁾ De verwerking van een ontheffingsaanvraag door RVO.nl is momenteel veelal (ruim) vier maanden. Afhankelijk van de planning van de ingreep dient de ontheffing al-dan-niet op korte termijn aangevraagd te worden.

BRONNEN

De Groene Ruimte, 2014. *Quickscan FF-wet plangebied Klarwaterweg 12A, Nijkerkerveen*. De Groene Ruimte, Wageningen (projectnummer 14544).

Dienst Regelingen van het ministerie van EL&I, 2011a. *Soortenstandaard Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*)*.

Dienst Regelingen van het ministerie van EL&I, 2011b. *Soortenstandaard Huismus (*Passer domesticus*)*.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur, 2013. *Vleermuisprotocol 2013, maart 2013*

BIJLAGE I. RESULTATEN (VELD)BEZOEKEN

Van elk veldbezoek is in deze bijlage aangegeven wanneer het is gebracht en onder welke weersomstandigheden. Ook is aangegeven wat de aanleiding van het bezoek was en welke resultaten of waarnemingen het bezoek heeft opgeleverd.

Veldbezoeken hebben plaatsgevonden op de volgende dagen:

- 27-05-2014: vleermuizen en Huismus;
- 16-06-2014: Huismus;
- 19-06-2014: vleermuizen;
- 23-06-2014: Huismus;
- 30-06-2014: Huismus;
- 21-08-2014: vleermuizen;
- 08-09-2014: vleermuizen.

Veldbezoek d.d. 27 mei 2014

Tijdstip : 21.15u - 23.15u

Weer : Bewolkt, vochtig na een regenbui, weinig wind, 15°C

Medewerkers : Rienk Noordhuis en Pieter Reijbroek

- Resultaten . . . :
- In schuur 6 werd een aantal Huismussen waargenomen.
 - Vrijwel de gehele avond werd tenminste één foeragerende Gewone dwergvleermuis waargenomen rond de schuur 4 en garage. Gezien het gedrag van de vleermuis is de vermoedelijke verblijfplaats in het woonhuis, dat buiten het plangebied en de ingreep valt.
 - Aan het zuidoostelijk deel van schuur 6 verscheen in de uitvliegtijd op dakrand hoogte (2 m) een Gewone dwergvleermuis. Het dier bleef hier langs de dakrand en kopgevel een tijdje jagen. Daarna werd het dier hier met tussenposen waargenomen.
 - Oostelijk van schuur 1 werd een jagend dier aangetroffen. Het is niet duidelijk of dit een ander individu is dan de vleermuis bij schuur 6.
 - Éénmaal werd een overvliegende Rosse vleermuis waargenomen.

- Overig :
- Er zijn geen waarnemingen van andere streng beschermde fauna gedaan.

Veldbezoek d.d. 16 juni 2014

Tijdstip : 05.15u tot 06.30u

Weer : bewolkt, ca. 13-14°C, bijna windstil

Medewerkers : Pieter Reijbroek.

- Resultaten . . . :
- Op de nok van schuur 6 werden in totaal tenminste 30 roepende Huismusmannetjes aangetroffen.

- De mussen gebruiken de groene elementen aan beide zijden van schuur 6 als kwetterplek.
- De Huismussen halen hun voedsel deels uit de schuur 6, die nog in gebruik is voor mestkalveren, met name via de achterste (meest zuidelijke) ventilatie-'deur'.
- In/bij de overige schuren werden geen Huismussen aangetroffen.

Overig : In de omgeving van de schuur werden Merels en een Witte kwikstaart aangetroffen.

Veldbezoek d.d. 19 juni 2014

Tijdstip : 21.45u - 23.30u

Weer : Bewolkt na enkele spetters, weinig wind, 15°C

Medewerkers : Rienk Noordhuis en Pieter Reijbroek

Resultaten . . . : • Vanaf ca. 22.30u werd geregeld een foeragerende Gewone dwergvleermuis waargenomen bij schuur 4. Zeer waarschijnlijk heeft de vleermuis een verblijfplaats in schuur 4. Later op de avond vloog de vleermuis ook in de tuin aan de overzijde van de verharde weg en rond de lantaarnpaal.

- Aan het zuidoostelijk deel van schuur 6 verscheen om 22.30u een Gewone dwergvleermuis. Deze is vrijwel zeker uit de schuur gekomen (boven de meest zuidoostelijke staldeur is een open stootvoeg zonder spinrag aanwezig). De vleermuis bleef jagen ten oosten van schuur 1 en schuur 2. Het betreft waarschijnlijk één territorium en niet twee.
- Ten zuiden van het woonhuis werd een jagende Gewone dwergvleermuis waargenomen rond 23.00u. Het woonhuis biedt mogelijkheden voor vleermuizen in de zuidelijke gevel.
- Er is éénmaal een overvliegende Rosse vleermuis gehoord (en gezien).

Overig : • In/bij de bosschages op en rond het plangebied werden verschillende Konijnen waargenomen; ook waren op verschillende plaatsen, zoals op de hoop gravel, uitwerpselen aanwezig.

- Opmerkelijk was het ontbreken van waarnemingen van Huismussen.
- Er werd een enkele zingende Merel op de nok van een schuur waargenomen. Er werd een Koekoek gehoord in de omgeving. In de maïs ten noorden van schuur 6 waren Kieviten en Scholcksters aanwezig.

Veldbezoek d.d. 23 juni 2014

Tijdstip : 06.35u tot 08.35u

Weer : Half bewolkt deels zonnig, weinig wind, 10 - 13°C

Medewerkers : Rienk Noordhuis

- Resultaten . . . : • Aan schuur 6 werden op 22 plaatsen roepende mannetjes van de Huismus aangetroffen. De Huismussen bevinden zich met name in de nok van het dak (tussen golfplaten en isolatiemateriaal of in het isolatiemateriaal). Aan de zuidoostelijke kopgevel zijn ook één of enkele nesten aanwezig. Het totale aantal actieve paartjes Huismus wordt geschat op rond de dertig. De gehele bosschage rond schuur 6 wordt als kwetterplek gebruikt. Geregeld vlogen groepjes van 15 tot 30 exemplaren rond de bosschages.
- Bij de overige bebouwing in het plangebied is geen nestindexerend gedrag waargenomen.
- Overig : • In schuur 6 werden ook nestelende Spreeuwen aangetroffen.
- Er zijn diverse vogelsoorten waargenomen in het plangebied en direct daarbuiten. Hoewel verscheidene Boerenzwaluwen, enkele Gierzwaluwen en een Huiszwaluw werd waargenomen zijn in het plangebied geen nesten vastgesteld.
 - In het plangebied broeden mogelijk ook Merel, Witte kwikstaart, Holenduif. Net buiten het plangebied zijn broedgevallen van Houtduif, Turkse tortelduif, Kievit, Scholekster, Tuinfluiter, Boerenzwaluw, Kauw, Ekster, Zwarte kraai, Tjiftjaf, Koolmees, Zanglijster en Groenling aanwezig.
 - Er zijn Boomvalk, Grote bonte specht en Groene specht waargenomen. Deze soorten broeden naar verwachting op grotere afstand van het plangebied. Het nest van de Boomvalk is jaarrond beschermd, maar de ingreep heeft geen invloed op de nestplek of het gedrag van de Boomvalk.
 - Het woonhuis ten zuiden van het plangebied is ook een broedplaats voor de Huismus. Er zijn meer dan zes nestplaatsen in het dak; is geen vogelschroot in de dakrand aanwezig. Huismussen kwetteren in struiken rond het woonhuis.

Veldbezoek d.d. 30 juni 2014

Tijdstip : 06.00u tot 07.00u

Weer : zwaar bewolkt (na lichte neerslag in de afgelopen nacht , ca. 13 °C, vrijwel windstil

Medewerkers : Pieter Reijbroek.

- Resultaten . . . : • Op de nok van schuur 6 werden 17 roepende mannetjes van Huismus waargenomen. Daarnaast waren grote aantallen vrouwtjes en jong-volwassen Huismussen in en op het dak aanwezig.
- Ook in schuur 6 waren grote aantallen kwetterende Huismussen aanwezig.
 - De meest zuidelijke 'deur' (luchtrooster) wordt door grote aantallen Huismussen gebruikt om voedsel te halen in de schuur, tijdens en na de voedertijd van de kalveren.
 - De houtsingel aan de zuidoostenkant van schuur 6 wordt intensief gebruikt als kwetterplek door vele tientallen Huismussen.

- In/bij/op de andere gebouwen in het plangebied zijn geen Huismussen aangetroffen.
- Overig : • Behalve Huismussen werden ook Spreeuwen, Merels, duiven, Koolmezen en Kwikstaarten waargenomen.
- Er werd ook tenminste één Spreeuw waargenomen, die met nestmateriaal aan de weer was (op de nok van schuur 6).

Veldbezoek d.d. 21 augustus 2014

Tijdstip : 20.50u tot 22.55u

Weer : Vrij zwaar bewolkt, geen neerslag, weinig wind, 15°C

Medewerkers : Rienk Noordhuis

- Resultaten . . : • Om 21.20u werd de eerste Gewone dwergvleermuis waargenomen bij schuur 6. Hij vloog rondjes voor de schuur. Later werd een vleermuis vanaf schuur 6 waargenomen richting schuur 4. Bij beide schuren werd met tussenpozen een Gewone dwergvleermuis jagend waargenomen. Tussen beide schuren zijn twee dieren tegelijk waargenomen. In de zuidelijke muur van schuur 6 is zeker een verblijfplaats. De verblijfplaats bij schuur 4 is nog niet duidelijk.
- Om 21.33u is een Laatvlieger waargenomen die van het woonhuis leek te komen. Na de uitvliegtijd is nabij het plangebied ook een jagende Laatvlieger waargenomen. In het plangebied zijn geen uitvliegers waargenomen.
- Overig : • Later op de avond zijn twee roepende Kerkuilen in het plangebied aangetroffen. Ze hielden zich tijdelijk op nabij schuur 6 om daarna verder te vliegen. De uilen kwamen van buiten het plangebied.

Veldbezoek d.d. 8 september 2014

Tijdstip : 20.20u tot 22.25u

Weer : half bewolkt, droog, 15 C, geen wind

Medewerkers : Rienk Noordhuis

- Resultaten . . : 1. Om 20.25u verscheen een Gewone dwergvleermuis bij schuur 6. Deze was hier de hele veldtijd actief en draaide onder andere rondjes voor de schuur, maar werd ook gehoord ten zuidoosten van de schuren. Er was hier sprake van roepgedrag, hetgeen wijst op een paarterritorium.
- Rond schuur 4 was tevens activiteit van de Gewone dwergvleermuis. Hier vlogen één of twee vleermuizen rond de schuur en onder de bomen aan de weg. Ook hier is een paarterritorium en werd herhaaldelijk geroepen.

- Redelijk vroeg in de uitvliegtijd (20.45u) werd een Laatvlieger boven het grasveld ten zuiden van het plangebied waargenomen. Dit is in overeenstemming met de waarneming van 21 augustus. Later in de avond werd nog tweemaal een jagende of passerende Laatvlieger waargenomen respectievelijk ten westen en oosten van het plangebied. Alleen het dier in het oosten vloog waarschijnlijk over het plangebied.
Er is geen aanwijzing voor een verblijfplaats in het plangebied.
- Om 20.55u werd een jagende Ruige dwergvleermuis bij schuur 4 waargenomen. Later in de avond is het dier nog eens waargenomen. Er is geen aanwijzing voor een verblijfplaats in het plangebied.
- Om 22.00u werd bij schuur 7 een passerende Gewone grootoorvleermuis waargenomen. Er is geen aanwijzing voor een verblijfplaats in het plangebied.
- Er is geen vliegroute van vleermuizen vastgesteld in het plangebied.

Overig : Ten zuiden van het plangebied werd een Steenuil gehoord.